

Про реалізацію реформ у галузі освіти Кіровоградської області та їх комунікаційну підтримку

Підвищення якості й конкурентоспроможності освіти. Удосконалення системи управління освітою.

В області послуги у сфері освіти надають: 457 дошкільних навчальних закладів (рівень охоплення дітей дошкільною освітою - 58 %), 561 загальноосвітніх навчальних закладів, 26 професійно-технічних закладів, 19 вищий навчальний заклад.

Головні проблеми:

невідповідність мережі освітніх закладів та учнівського контингенту: у зв'язку зі зменшенням кількості учнів потребують реорганізації 35,1 % загальноосвітніх навчальних закладів (далі – ЗНЗ) I-III ступенів та 46,9 % ЗНЗ I-II ступенів (малокомплектні школи).

комп'ютерними комплексами оснащено лише 89,6% ЗНЗ, до мережі Інтернет підключено – 63,2 % ЗНЗ, усі опорні школи підключені до мережі Інтернет.

Виконання основних завдань розвитку:

Забезпечення рівного доступу учнів до якісної освіти.

Охоплення дітей дошкільною освітою: Рішенням Кіровоградської обласної ради від 27 жовтня 2010 року № 791, затверджено обласну цільову програму розвитку дошкільної освіти на 2011-2015 роки.

На території Кіровоградської області налічується 531 дошкільний навчальний заклад (далі – ДНЗ), з них у сільській місцевості – 388 ДНЗ.

Дошкільні навчальні заклади відвідує 29,3 тис. дітей, що на 1,7 тис. дітей більше, ніж у минулому навчальному році (у 2010/2011 н.р. – 27,6 тис. дітей), що становить 58 % дітей дошкільного віку, у тому числі у сільській місцевості – 36%., із них 8,5 тис. дітей 5-річного віку. Охоплення усіма формами дошкільної освіти становить 76,5%, у тому числі у сільській місцевості – 56,9%.

Збільшено кількість дітей п'ятирічного віку, охоплених дошкільною освітою. За результатами I півріччя 2011 року 100 % дітей 5-ти річного віку охоплено дошкільною освітою, що на 15,3% більше, ніж у минулому році.

У розрахунку на 100 місць у дошкільних закладах виховується 99 дітей.

Протягом січня-листопада 2011 року відновлено функціонування 7-ми ДНЗ та відкрито 3 дошкільні навчальні заклади.

Створення освітніх округів, забезпечення роботи опорних шкіл, відновити роботу пришкільних інтернатів, реорганізувати малокомплектні школи у сільській місцевості.

Рішенням обласної ради від 19 серпня 2011 року № 167 затверджено обласну програму „Освітній округ 2011-2015” .

Програмою передбачено до 2015 року створення 77 освітніх округів та 214 оптимізація навчальних закладів (14 – закриття, 146 реорганізація, 54 – призупинення роботи). У 2011/2012 навчальному році діють 48 освітніх

округів з 77, передбачених обласною програмою «Освітній округ» до 2015 року.

У 2011 році закрито 4 загальноосвітні навчальні заклади, реорганізовано 44 загальноосвітніх навчальних закладів (зокрема, створено 34 навчально-виховних комплексів „Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад”), тимчасово призупинено роботу 11 загальноосвітніх навчальних закладів. Реорганізація і ліквідація загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості, заснованих на комунальній формі власності, відповідно до пункту 6 статті 11 Закону України „Про загальну середню освіту”, здійснена лише за наявності згоди територіальних громад

Вирішити питання 100% підвезення учнів та педагогів, які проживають за межею пішохідної доступності, до місць навчання і в зворотньому напрямку шляхом придбання шкільних автобусів.

В області на відстані понад три кілометри від загальноосвітніх навчальних закладів проживає та потребує підвезення 8235 учнів та 878 педагогічних працівників. Підвозяться до загальноосвітніх навчальних закладів та у зворотньому напрямку шкільними автобусами та орендованим транспортом 8066 учнів та 796 педагогічних працівника, що становить відповідно 97,9% та 90,7%.

За кошти місцевих бюджетів у 2011 році в області придбано 11 шкільних автобусів на суму 2574,5 тис. грн.

На придбання шкільних автобусів для перевезення учнів та педагогічних працівників, що проживають у сільській місцевості, у державному бюджеті на 2011 рік передбачені кошти у сумі 6 900,0 тис. грн. Надійшло 17 шкільних автобусів на суму 6060,5 тис. грн.. Очікується поставка ще одного спеціалізованого автобусу з облаштованими місцями для інвалідних візків.

Протягом 2010-2011 років придбано 45 шкільних автобусів.

Розробляється проект обласної соціальної програми «Шкільний автобус» на 2011 – 2015 роки. Одним з розділів якої передбачено здійснення ремонту шляхів сполучення та доріг по яких здійснюється рух шкільних автобусів.

Підвищення якості надання освітніх послуг.

Збільшити кількості профільних класів, міжшкільних профільних груп, відкриття навчальних закладів нового типу, розширення мережі філій та гуртків позашкільних навчальних закладів.

Профільне навчання у 10-11 класах було організовано у 145-ти загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів області (25% від загальної кількості навчальних закладів), з них у сільській місцевості - 60. У профільних класах навчалася 5063 осіб (5,3% від загальної кількості учнів загальноосвітніх навчальних закладів області), з них у сільській місцевості - 1028 осіб. Профільним навчання було охоплено 46,3 % від загальної кількості учнів 10 - 11 класів. Навчання решти учнів старших класів загальноосвітніх навчальних закладів здійснювалося за навчальним планом універсального профілю, складеного відповідно до академічного рівня змісту освіти.

З вересня 2011 року на базі опорних шкіл організоване профільне навчання 3105 учнів.

Створено 34 навчально-виховних комплексів „Загальноосвітній навчальний заклад – дошкільний навчальний заклад.

У системі позашкільної освіти Кіровоградської області діє 50 позашкільних навчальних закладів, в тому числі 4 дитячо-юнацькі спортивні школи. У 2010/2011 навчальному році збережено мережу закладів позашкільної освіти. Загалом, усіма формами позашкільної освіти охоплено 52,4% дітей шкільного віку.

Створено всі умови для рівного доступу до якісної позашкільної освіти для дітей і молоді сільської місцевості шляхом розвитку мережі гуртків та філій на базі загальноосвітніх навчальних закладів. Загалом, на 10% збільшена мережа гуртків у сільській місцевості. Від обласних позашкільних навчальних закладів відкрито 25 груп на базі шкіл-інтернатів обласного підпорядкування, які додатково до існуючих гуртків дають можливість вихованцям розвивати свої творчі здібності.

Забезпечено проведення масових заходів з учнівською молоддю. На ці цілі щороку в обласному бюджеті на освітню галузь передбачається близько 100 тис. грн.

Близько 60 % від загальної кількості школярів взяло участь в обласних олімпіадах. На сьогодні інтелектуальні змагання проводяться з 15 предметів, що вивчаються у загальноосвітніх навчальних закладах.

Для забезпечення сприятливих умов навчання учнів загальноосвітніх навчальних закладів, збереження їх здоров'я, зменшення рівня захворюваності школярів розроблена обласна цільова **програма на 2011-2015 роки «Шкільна парта»**, яка затверджена рішенням сьомої сесії шостого скликання Кіровоградської обласної ради від 22 квітня 2011 року № 128. Програмою визначено потребу загальноосвітніх навчальних закладів області у шкільних меблях (парта та стілець) на період до 2015 року.

Затверджено відповідні районні та міські програми на 2011-2015 роки «Шкільна парта» у районах та містах області.

За інформацією відділів освіти райдержадміністрацій станом на 20 листопада 2011 року придбано **1303** комплекти шкільних меблів (парта, стілець) та **19** парт на загальну суму 874,722 тис. грн.,

Найбільшу кількість придбали:

Олександрійський район – 341 комплект та 54 парт;

Маловисківський район – 129 комплектів;

Онуфріївський район – 111 комплектів;

4

Кіровоградський район – 79 комплектів;

Петровський район – 67 комплектів.

Забезпечення загальноосвітніх навчальних закладів сучасними навчальними комп'ютерними комплексами.

З метою інформатизації та комп'ютеризації загальноосвітніх закладів у

2011 році за кошти місцевих бюджетів придбано 60 персональних комп'ютери на суму 268,5 тис. грн., передано фізичними та юридичними особами загальноосвітнім навчальним закладам області 76 персональний комп'ютер на загальну суму 205,7 тис. грн.

На сьогодні у ЗНЗ області встановлено 505 навчальних комп'ютерних комплекси, що складає 89,6 % від потреби.

На придбання навчальних комп'ютерних комплексів для загальноосвітніх навчальних закладів області на 2011 рік у державному бюджеті передбачені кошти у сумі 3080,4 тис. грн..

На сьогодні до мережі Інтернет підключено 342 загальноосвітні навчальні заклади області, що становить 63,2 %. Головною проблемою у вирішенні даного питання є відсутність технічних умов на територіях сільської місцевості.

Заплановані ремонти у загальноосвітніх навчальних закладах виконані у повному обсязі.

Проведено поточні ремонти 449 приміщень навчальних закладів, 41 котельні, 29 покрівель, 11 систем опалення, 4 теплових мереж, 29 водопровідно-каналізаційних мереж.

Капітально відремонтовано 59 приміщень загальноосвітніх навчальних закладів, 20 котельні, 11 покрівель, 5 систем опалення, 3 теплові мережі, 5 водопровідно-каналізаційних мереж.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 лютого 2011 року №98-р затверджено перелік об'єктів, що у 2011 році фінансуються за рахунок субвенції з державного бюджету на соціально-економічний розвиток із змінами і доповненнями, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 березня 2011 року №297-р, на суму 21208 тис.грн.

До переліку увійшли 11 навчальних закладів Кіровоградської області.

До 1 вересня 2011 року введено в експлуатацію 5 навчальних закладів: відбулися урочисті відкриття загальноосвітнього навчального закладу смт Устинівка на 678 учнівських місць, реконструкція якого розпочалася у 2008 році;

школи с. Свердлове, Бобринецького району на 82 учнівських місця, де роботи з реконструкції були розпочаті у 2010 році,

Перчунівської загальноосвітньої школи Добровеличківського району, аварійний стан якої ліквідовано протягом 2010-2011 років;

загальноосвітньої школи №2 м. Долинська, де завершені роботи з реконструкції приміщення (третя черга), які були розпочаті у 2007 році;

загальноосвітньої школи с.Плетений Ташлик Маловисківського району, реконструкція двоповерхової адміністративної будівлі під школу розпочата у 2008 році.

Функціонування робочої підгрупи „Реформа освіти” обласного комітету з економічних реформ.

У 2010-2011 роках робочою підгрупою „Реформа освіти” обласного комітету з економічних реформ проведено моніторинг проблемних питань

розвитку дошкільної, загальної середньої, позашкільної, післядипломної, професійно-технічної, вищої освіти в містах і районах області.

На обласному рівні в рамках моніторингу проведено 15 заходів з обговорення проблем галузі освіти та шляхів їх реформування (круглих столів, експертних та громадських обговорень, анкетувань інших заходів). Одним з найбільш масових заходів було громадське обговорення шляхів розвитку освіти до 2015 року, яке відбулося 22 вересня 2010 року в приміщенні Кіровоградського обласного навчально-виховного комплексу гуманітарно-естетичного профілю (гімназія – інтернат – школа мистецтв). У вказаному заході взяли участь більше 100 осіб, серед яких – представники педагогічної та батьківської громадськості, профспілкові лідери, начальники відділів, управлінь освіти райдержадміністрацій, міськвиконкомів, директори навчальних закладів.

Заходи з обговорення проблем освіти відбулися в кожному навчальному закладі області (батьківські збори, засідання педагогічних рад інше). До обговорення шляхів реформування освіти залучено широке коло фахівців-освітян та представників громадськості.

Пропозиції за результатами обговорень розглянуто на засіданнях робочої підгрупи „Реформа освіти” обласного комітету з економічних реформ. За результатами засідань підгрупи до обласного та національного комітетів з економічних реформ надані пропозиції щодо внесення 18 змін та доповнень до Законів України та 37 змін і доповнень до нормативних документів у частині проведення реформ у галузі дошкільної, загальної середньої, позашкільної, професійно-технічної, вищої, післядипломної освіти та щодо поліпшення ефективності роботи системи закладів для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Пропозиції, напрацьовані робочою підгрупою „Реформа освіти”, знайшли своє відображення в урядовій програмі економічних реформ, змінах до Закону України „Про загальну середню освіту”, змінах до Бюджетного кодексу України, змінах до Типових штатних розписів дошкільних навчальних закладів, змінах до інших законодавчо-нормативних актів. Пропозиції громадськості щодо поліпшення розвитку освіти області включено до обласної програми розвитку Кіровоградщини „Центральний регіон – 2015”, програми економічного і соціального розвитку області на 2011 рік, проектів обласних програм „Шкільна парта”, „Шкільний автобус”, „Освітній округ”, програми інформатизації та комп’ютеризації закладів освіти, програми розвитку професійно-технічної освіти.

З метою забезпечення інформаційного супроводу реформ інформація про хід реформування галузі освіти та діяльність робочої підгрупи „Реформа освіти” обласного комітету з економічних реформ регулярно розміщується на сайті облдержадміністрації (рубрика „Обласний комітет з економічних реформ”) та сайті управління освіти і науки облдержадміністрації (рубрика „Реформування освітньої галузі”).

Начальником управління освіти і науки облдержадміністрації періодично надаються інтерв’ю з питань реформування освіти, які

трансляються на обласному телебаченні, радіо та друкуються на сторінках регіональної преси. Органами управління освітою організовується проведення громадських обговорень актуальних проблем розвитку галузі освіти. Враховуючи вищезазначене, громадськість області має змогу ознайомитися з рішеннями обласної ради, розпорядженнями голови облдержадміністрації на виконання програми економічних реформ, взяти участь в обговоренні проектів законодавчих і нормативних актів у галузі освіти, ознайомитися з основними напрямками та здобутками реформування в галузі освіти.